

PRILOG III. – FINANCIJSKA I UGOVORNA PRAVILA

I. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKE KATEGORIJE NA TEMELJU JEDINIČNIH DOPRINOSA

I.1. Uvjeti prihvatljivosti jediničnih doprinosa

Ako se bespovratna sredstva isplaćuju u obliku jediničnog doprinosa, broj jedinica mora udovoljavati sljedećim uvjetima:

- (a) jedinice se moraju koristiti ili proizvesti u razdoblju navedenom u članku I.2.2. Posebnih uvjeta;
- (b) jedinice moraju biti nužne za provedbu Projekta ili proizvedene u okviru Projekta;
- (c) mora biti moguće utvrditi i provjeriti broj jedinica i taj broj mora biti potkrijepljen zapisima i dokumentima utvrđenim ovim Prilogom.

I.2. Obračun i popratna dokumentacija za jedinične doprinose

A. Upravljanje i provedba projekta

- (a) Obračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava obračunava se množenjem ukupnog broja mjeseci trajanja projekta s jediničnim doprinosom koji se primjenjuje na korisnika, sukladno Prilogu IV. Sporazuma.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: događaj koji je preduvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva jest provedba projektnih aktivnosti od strane korisnika te stvaranje rezultata koji su pokriveni ovom proračunskom kategorijom kako je navedeno u zahtjevu za dodjelu bespovratnih sredstava i odobreno od strane Nacionalne agencije.
- (c) Popratna dokumentacija: dokaz izvršenih aktivnosti i ostvarenih rezultata mora biti dostavljen u obliku opisa tih aktivnosti i rezultata u završnom izvješću. Uz to, koordinator mora objaviti rezultate na Diseminacijskoj platformi za rezultate projekata programa Erasmus+ te, ovisno o njihovoj prirodi, učiniti rezultate dostupnim za provjere i revizije u prostorijama korisnika.
- (d) Izvještavanje: u ime cijelog Projekta, organizacija koordinator dužna je podnositi izvješća o poduzetim aktivnostima i ostvarenim rezultatima.

B. Aktivnosti učenja, podučavanja i osposobljavanja

(a) Obračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava ima oblik jediničnog doprinosa za putovanje, pojedinačnu potporu te jezičnu potporu. Obračun se vrši na sljedeći način:

- Putovanje: iznos bespovratnih sredstava obračunava se množenjem broja sudionika s jediničnim doprinosom primjenjivim na dotični raspon udaljenosti za dano putovanje, sukladno Prilogu IV. ovog Sporazuma. U svrhu utvrđivanja primjenjivog raspona udaljenosti, korisnik će se služiti kalkulatorom udaljenosti dostupnim na mrežnoj stranici Komisije, na poveznici http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.
- Pojedinačna potpora: iznos bespovratnih sredstava obračunava se množenjem broja dana/mjeseci po sudioniku, uključujući osobe u pratnji s boravkom do 60 dana, s dnevnim/mjesečnim jediničnim doprinosom koji se odnosi na dotičnu vrstu sudionika i dotičnu zemlju primateljicu, kako je navedeno u Prilogu IV. ovog Sporazuma. U slučaju nepunih mjeseci za aktivnosti koje traju dulje od 2 mjeseca, iznos bespovratnih sredstava obračunava se množenjem broja dana nepunog mjeseca s 1/30 mjesečnog jediničnog doprinosa. Ako je potrebno, korisnik može u obračun uključiti jedan dan putovanja neposredno prije prvog dana aktivnosti i jedan dan putovanja neposredno nakon posljednjeg dana aktivnosti. Ovi dodatni dani za putovanje uzet će se u obzir prilikom obračuna pojedinačne potpore.
- Jezična potpora: iznos bespovratnih sredstava obračunava se množenjem ukupnog broja sudionika koji primaju jezičnu potporu s odgovarajućim jediničnim doprinosom, kako je navedeno u Prilogu IV. ovog Sporazuma.
- Potpora za sudionike u aktivnostima koje se provode u njihovoj državi prihvatljiva je u okviru ove proračunske kategorije, pod uvjetom da dotične aktivnosti uključuju sudionike iz korisničkih organizacija iz najmanje dviju različitih programskih zemalja te da je udaljenost od mjesta polaska i odredišta, kako su gore definirani, najmanje 10 km prema kalkulatoru udaljenosti dostupnom na internetu.

U svim slučajevima korisnik mora biti u mogućnosti dokazati formalnu povezanost s osobama koje sudjeluju u transnacionalnim aktivnostima učenja, podučavanja i osposobljavanja, bilo da je riječ o osobama koje rade na Projektu (profesionalno ili volonterski) ili o učenicima.

(b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva:

- Putovanje: događaj koji je preduvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva jest taj da je sudionik doista ostvario aktivnost.
- Pojedinačna potpora: događaj koji je preduvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva jest taj da je sudionik doista sudjelovao u danoj aktivnosti.

- Jezična potpora: događaj koji je preduvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstava jest taj da je sudionik sudjelovao u aktivnosti u trajanju dužem od 2 mjeseca i da je doista poduzeo jezičnu pripremu za jezik koji se koristi u nastavi ili na radnom mjestu.

(c) Popratna dokumentacija:

- Putovanje
- Dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku popisa sudionika ili pojedinačnih potvrda o sudjelovanju koje potpisuje organizacija primateljica i u kojoj se navodi ime sudionika, svrha aktivnosti te datum početka i završetka aktivnosti;

- Pojedinačna potpora
- Dokaz sudjelovanja u aktivnosti u obliku popisa sudionika ili pojedinačnih potvrda o sudjelovanju koje potpisuje organizacija primateljica i u kojoj se navodi ime sudionika, svrha aktivnosti te datum početka i završetka aktivnosti;

(i) Jezična potpora

- Dokaz o sudjelovanju na tečaju u obliku izjave koju potpisuje pružatelj tečaja i u kojoj se navodi ime sudionika, podučavani jezik, oblik i trajanje pružene jezične potpore, ili
- Račun za kupljene materijala za učenje s navedenim jezikom, imenom i adresom tijela koje je izdalo račun, iznosom i valutom te datumom računa, ili
- U slučaju kada jezičnu potporu pruža izravno korisnik: potpisana i datirana potvrda sudionika s imenom sudionika, podučavanim jezikom te oblikom i trajanjem primljene jezične potpore.

(d) Izvještavanje

Korisnik je dužan izvještavati o mjestu i datumu održavanja svih aktivnosti učenja, podučavanja i osposobljavanja te broju sudionika.

II. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKE KATEGORIJE NA TEMELJU NADOKNADE STVARNIH TROŠKOVA

II.1. Uvjeti za nadoknadu stvarnih troškova

U slučaju kada bespovratna sredstva imaju oblik nadoknade stvarnih troškova, primjenjuju se sljedeće odredbe:

- (a) troškove je ostvario korisnik;
- (b) nastali su u razdoblju navedenom u članku I.2.2.;

- (c) navedeni su u predviđenom proračunu koji se nalazi u Prilogu II. ili su prihvatljivi po pitanju proračunskih preraspodjela sukladno članku I.3.3.;
- (d) nastali su u vezi s Projektom, kako je opisano u Prilogu II., i nužni su za njegovu provedbu;
- (e) moguće ih je utvrditi i provjeriti, evidentirani su u poslovnim knjigama korisnika i utvrđeni u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima države u kojoj korisnik osnovan te u skladu s korisnikovom uobičajenom praksom obračunavanja troškova;
- (f) usklađeni su s uvjetima primjenjivog poreznog i socijalnog zakonodavstva;
- (g) razumni su, opravdani i usklađeni s načelom ispravnog upravljanja financijama, osobito u pogledu ekonomičnosti i učinkovitosti;
- (h) nisu obuhvaćeni jediničnim doprinosom, kako je navedeno u odjeljku I. ovog Priloga.

II.2. Obračun stvarnog troška

A. Potporna za posebne potrebe

- a) Obračun iznosa bespovratnih sredstava: bespovratna sredstva jesu nadoknada 100 % iznosa stvarno nastalih prihvatljivih troškova.
- b) Prihvatljivi troškovi: troškovi koji su izravno povezani sa sudionicima s posebnim potrebama i osobama u pratnji na boravku dužem od 60 dana, a koji predstavljaju dodatne troškove uz one koji se financiraju iz jediničnog doprinosa, kako je navedeno u odjeljku I. ovog Priloga.
- c) Popratna dokumentacija: računi za dotične troškove u kojima je navedeno ime i adresa tijela koje je račun izdalo, iznos i valuta te datum računa.

B. Izvanredni troškovi

- (a) Obračun iznosa bespovratnih sredstava: bespovratna sredstva jednaka su nadoknadi:
  - 75 % iznosa stvarno nastalih prihvatljivih troškova nastalih za podugovaranje ili nabavu roba te ishođenje financijskog jamstva,
  - te 80 % prihvatljivih troškova za visoke troškove putovanja,uz najveći iznos od 50 000 EUR po projektu, izuzimajući trošak financijskog jamstva ako Sporazum zahtijeva isto.

(b) Prihvatljivi troškovi:

- Podugovaranje: podugovaranje te nabava robe i usluga, pod uvjetom da je korisnik za podugovaranje podnio zahtjev, a NA isto odobrila sukladno Prilogu II.;
- Financijsko jamstvo: troškovi koji se odnose na jamstvo za predujam koje je ishodio korisnik na temelju zahtjeva NA za takvim jamstvom, u skladu s člankom I.4.2. ovog Sporazuma;
- Troškovi putovanja za najpovoljniji ali i najučinkovitiji način putovanja za prihvatljive sudionike za koje se na temelju standardnih pravila financiranja ne pokriva najmanje 70 % prihvatljivih troškova. Izvanredni troškovi za visoke putne troškove zamjenjuju standardna bespovratna sredstva za putovanje;
- Troškovi u vezi s amortizacijom opreme i druge imovine (nove ili rabljene) kako je evidentirano u računovodstvenim izvješćima korisnika, pod uvjetom da je imovina nabavljena sukladno članku II.10. i da je otpisana sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima te uobičajenom računovodstvenom praksom korisnika. Troškovi najma ili zakupa opreme ili druge imovine također su formalno prihvatljivi ako ti troškovi ne premašuju troškove amortizacije slične opreme ili imovine i ne uključuju financijske troškove. U slučaju nabave, najma ili zakupa opreme, moguće je potraživati samo onaj iznos koji se odnosi na razdoblje korištenja dane opreme za potrebe Projekta.

(c) Popratna dokumentacija:

- Podugovaranje: dokaz o plaćanju dotičnih troškova temeljem računa s navedenim imenom i adresom tijela koje izdaje račun, iznosom i valutom te datumom računa.
- Financijsko jamstvo: dokaz o trošku financijskog jamstva koji izdaje tijelo koje je korisniku izdalo jamstvo, s navedenim imenom i adresom tijela koje izdaje financijsko jamstvo, iznosom i valutom troška jamstva te datumom i potpisom zakonskog zastupnika tijela koje izdaje jamstvo.
- Troškovi amortizacije: dokaz o nabavi, najmu ili zakupu opreme, kako je evidentirano u računovodstvenim izvješćima korisnika, čime se dokazuje da ti troškovi odgovaraju razdoblju navedenom u članku I.2.2., a može se uzeti u obzir stopa stvarne upotrebe u svrhe provedbe Projekta.
- U slučaju troškova putovanja: dokaz o uplati povezanih troškova na temelju računa u kojima se navodi ime i adresa tijela koje je izdalo račun, iznos i valuta, datum računa te itinerar.

III. UVJETI PRIHVATLJIVOSTI PROJEKTNIH AKTIVNOSTI

- a) Korisnik je dužan osigurati prihvatljivost aktivnosti u okviru Projekta za koji se dodjeljuju bespovratna sredstva u skladu s pravilima navedenim u Vodiču kroz program Erasmus+ za dotičnu ključnu aktivnost i područje.
- b) NA će smatrati neprihvatljivima poduzete aktivnosti koje nisu u skladu s pravilima navedenim u Vodiču kroz program Erasmus+ i pravilima navedenim u ovom Prilogu. Iznose bespovratnih sredstava koji se odnose na dotične aktivnosti korisnik je dužan u potpunosti nadoknaditi. Povrat sredstava pokriva sve proračunske kategorije povezane s aktivnostima koje se smatraju neprihvatljivima.
- c) Prihvatljivo minimalno trajanje aktivnosti mobilnosti navedeno u Vodiču kroz program Erasmus+ jest minimalno trajanje aktivnosti koje ne uključuje vrijeme provedeno na putovanju.

IV. PRAVILA I UVJETI ZA SMANJENJE IZNOSA BESPOVRATNIH SREDSTAVA ZBOG LOŠE, DJELOMIČNE ILI ZAKAŠNJELE PROVEDBE

- NA može utvrditi lošu, djelomičnu ili zakašnjelu provedbu Projekta na osnovi:
  - završnog izvješća koje dostave koordinator i partnerske organizacije;
  - proizvoda i rezultata Projekta;
- NA može također uzeti u obzir informacije dobivene iz bilo kojeg drugog relevantnog izvora kojima se dokazuje da Projekt nije proveden sukladno odredbama Sporazuma. Drugi izvori informacija uključuju nadzorne posjete, pregled dokumentacije i posjete na licu mjesta koje poduzima NA.
- Završno izvješće bit će vrednovano na temelju kriterija kvalitete i ocijenjeno na temelju skale od maksimalno 100 bodova. Ako se završno izvješće ocijeni s manje od ukupno 50 bodova, NA može umanjiti konačni iznos bespovratnih sredstava na temelju loše, djelomične ili zakašnjele provedbe Projekta, čak i ako su sve prijavljene aktivnosti bile prihvatljive i doista se realizirale.
- NA će vrednovati završno izvješće, proizvode i rezultate na temelju zajedničkih kriterija kvalitete, s naglaskom na sljedećem:
  - U kojoj je mjeri Projekt proveden u skladu s odobrenim zahtjevom za dodjelu bespovratnih sredstava
  - Kvaliteta provedenih aktivnosti i njihova povezanost s ciljevima Projekta
  - Kvaliteta proizvoda i rezultata Projekta

- Ishodi učenja i učinak na sudionike
  - U kojoj je mjeri Projekt dokazao svoju inovativnost/komplementarnost u odnosu na druge inicijative
  - U kojoj se mjeri Projekt pokazao dodanom vrijednošću na razini EU-a
  - U kojoj su se mjeri u okvir Projekta provele učinkovite mjere osiguravanja kvalitete i vrednovanja rezultata Projekta
  - Učinak na organizaciju/e koja/e sudjeluje/u u Projektu
  - U slučaju aktivnosti učenja, podučavanja i osposobljavanja: kvaliteta praktičnih aktivnosti kojima se podupire mobilnost u smislu pripreme, praćenja i potpore sudionicima tijekom aktivnosti mobilnosti, mehanizmi osiguravanja kvalitete priznavanje/vrednovanja ishoda učenja sudionika
  - Kvaliteta i opseg provedenih diseminacijskih aktivnosti
  - Potencijalan širi učinak Projekta na pojedince i organizacije izvan samog korisnika
- Smanjenje iznosa bespovratnih sredstava koje se temelji na lošoj, djelomičnoj ili zakašnjoj provedbi može se primijeniti na ukupan konačan iznos prihvatljivih troškova te može iznositi:
    - 25 % ako je završno izvješće ocijenjeno s najmanje 40 bodova i s manje od 50 bodova
    - 50 % ako je završno izvješće ocijenjeno s najmanje 25 bodova i s manje od 40 bodova
    - 75 % ako je završno izvješće ocijenjeno s manje od 25 bodova.

V. IZMJENE IZNOSA BESPOVRATNIH SREDSTAVA (NIJE PRIMJENJIVO)

VI. PROVJERE KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA I DOSTAVA POPRATNE DOKUMENTACIJE

Sukladno članku II.27. Priloga I. Sporazuma, nad korisnikom se mogu provesti provjere i revizije u vezi sa Sporazumom. Provjere i revizije imaju za cilj utvrditi upravlja li korisnik bespovratnim sredstvima u skladu s pravilima utvrđenim ovim Sporazumom kako bi se ustanovio konačan iznos bespovratnih sredstava na koji korisnik ima pravo.

Provjera završnog izvješća provodi se za sve projekte. Nadalje, projekt može biti podvrgnut daljnjoj provjeri dokumentacije ili provjeri na licu mjesta ako je dani sporazum uključen u uzorak NA za provjeru dokumentacije sukladno zahtjevu Europske komisije ili ako je NA odabrala dani sporazum za ciljanu provjeru dokumentacije na temelju procjene rizika.

Za potrebe provjere završnog izvješća i provjere dokumentacije korisnik je dužan NA dostaviti preslike popratne dokumentacije navedene u odjeljku I.2. (uključujući popratnu dokumentaciju od drugih korisnika), osim ako NA ne zatraži dostavu originala. NA je dužna originalnu popratnu dokumentaciju korisniku vratiti nakon obavljene analize. Ako korisnik nije pravno ovlašten poslati originalne dokumente za potrebe provjere završnog izvješća ili provjere dokumentacije, dotični korisnik može umjesto originala poslati presliku popratne dokumentacije.

NA može, za svaku vrstu provjere, zatražiti od korisnika dodatnu popratnu dokumentaciju ili dokaze koji se obično traže prilikom druge vrste provjera kako je navedeno u članku II.27 Općih uvjeta.

Različite provjere uključuju sljedeće:

a) Provjera završnog izvješća

Provjera završnog izvješća poduzima se u fazi završnog izvješća u prostorijama NA s ciljem utvrđivanja konačnog iznosa bespovratnih sredstava na koji korisnik ima pravo.

Korisnik je Nacionalnoj agenciji dužan podnijeti završno izvješće putem sustava Mobility Tool+, a koje uključuje sljedeće informacije o utrošku bespovratnih sredstava:

- Utrošeni jedinični doprinosi za proračunske kategorije:
  - Upravljanje i provedba projekta
  - Putovanje
  - Pojedinačna potpora
  - Jezična potpora
- Stvarni troškovi za proračunsku kategoriju:
  - Potpora za posebne potrebe
- Stvarni troškovi i popratna dokumentacija navedena u odjeljku II. ovog Priloga za proračunsku kategoriju:
  - Izvanredni troškovi
- Rezultati Projekta – njihovom objavom na Diseminacijskoj platformi za rezultate projekata programa Erasmus+.

b) Provjera dokumentacije

Provjera dokumentacije je dubinska analiza dodatne popratne dokumentacije u prostorijama NA, koja se provodi tijekom ili nakon završne faze završnog izvješća.

Korisnik je dužan na zahtjev Nacionalnoj agenciji dostaviti dodatnu popratnu dokumentaciju za sve proračunske kategorije.

c) Provjere na licu mjesta

Provjere na licu mjesta provodi NA u prostorijama korisnika ili u nekom drugom prostoru koji je relevantan za provedbu Projekta. Tijekom provjera na licu mjesta korisnik je dužan Nacionalnoj agenciji u svrhu provjere dati na uvid originalnu popratnu dokumentaciju koja se navodi u kontekstu provjere završnog izvješća i provjere dokumentacije.

Moguće su dvije vrste provjera na licu mjesta:

Provjera na licu mjesta tijekom provedbe projekta

Ova se provjera provodi tijekom provedbe Projekta kako bi Nacionalna agencija izravno provjerila realnost i prihvatljivost svih projektnih aktivnosti i sudionika.

Provjera na licu mjesta nakon završetka projekta

Ova se provjera provodi nakon završetka Projekta i obično nakon provjere završnog izvješća.

Uz osiguravanje cjelokupne popratne dokumentacije, korisnik je dužan Nacionalnoj agenciji omogućiti pristup evidencijama troškova Projekta u poslovnim knjigama korisnika.